Nationaal Park in transitie

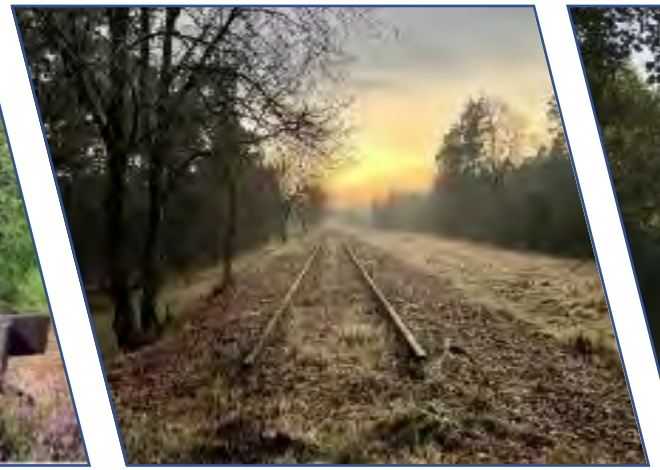
Beeldvormende Sessie

Jan Oosterman
Programmamanager

Peter van Soest
Projectleider GORO

28 mei 2024 – 20 uur
Stadhuis Roermond

Nationaal Park De Meinweg in transitie

0

Agenda van deze sessie

1. Nationale parken in Nederland, stand van zaken
2. Ons land van beken en breuken
3. Waar staan we nu met ons Nationaal Park
4. Kansen voor Roermond

1

Stand van zaken Nationale Parken

Nederland heeft 22 Nationale Parken

De Alde Feanen

De Biesbosch

De Hoge Veluwe

De Meinweg

De Groote Peel

De Maasduinen

Drents-Friese Wold

Drentsche Aa

Dwingelderveld

Grenspark Kalmthoutse Heide

Hollandse Duinen i.o.

Lauwersmeer

Oosterschelde

Schiermonnikoog

Nieuw Land

Loonse en Drunense Duinen

Veluwezoom

Zuid-Kennemerland

Duinen van Texel

Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal

Utrechtse Heuvelrug

Weerribben-Wieden

Van Gogh Nationaal Park i.o.

De Nationale Parken vertellen het verhaal van de Nederlandse natuur, het landschap en de cultuur.

Van duinen tot riviernatuur en van heide tot veen; ieder landschap en park kent zijn eigen geschiedenis en samenspel tussen mens en natuur.

1872 Yellowstone
1930 Veluwezoom
1990 Meinweg
2018 Nieuw Land

‘Downs’ en ‘Ups’ Nationale Parken

- 2011 Kabinet stopt rijksbijdrage Nationale Parken
  - verklaart dit een vrijwillige zaak voor de provincies.
  - Provincie Limburg pakt dit niet op.
  - Meinweg komt zonder structurele financiering.

- 2015 Kamerleden Van Veldhoven en Jacobi lanceren via een motie ‘Nationale Parken van Wereldklasse’
  - Nieuwe standaard voor beleving, merk, en het betrekken van een groter gebied

- 2021-2023 Driejarige rijkssubsidie voor transitieplannen.
  - Meinweg maakt hier gebruik van. Provincie en Waterschap zorgen voor cofinanciering

- 2023 Rijk maakt een Beleidsprogramma Nationale Parken
  - 35 miljoen voor de periode 2024-2030 voor de bekostiging van ‘Samenwerkingsafspraken’

Prijsvraag 2016
inclusief bidbook Grenspark Limburg

Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030

- **Kwaliteit** van het (internationale) label Nationaal Park in ere houden
- Nationaal Park moeten ook van waarde zijn bij de **urgente opgaves in het landelijk gebied.**
- Wenkende perspectieven**. Partnerafspraken** zullen vastleggen hoe partijen met elkaar hieraan werken
  - Kwaliteiten en identiteit
  - natuur- en landschapswaarden
  - Unieke beleving
  - Samenleving verbinden
- **Basiseisen**
  - Minimaal 1000 ha aaneengesloten beschermde natuur
  - Kwaliteitseisen

Schwung aan landschap en economie

Wat doet het Nationaal Park NIET

- Planologische beperkingen
- Extra stikstof beperkingen
- Extra beschermde status van de natuur

Wat doet het Nationaal Park WEL

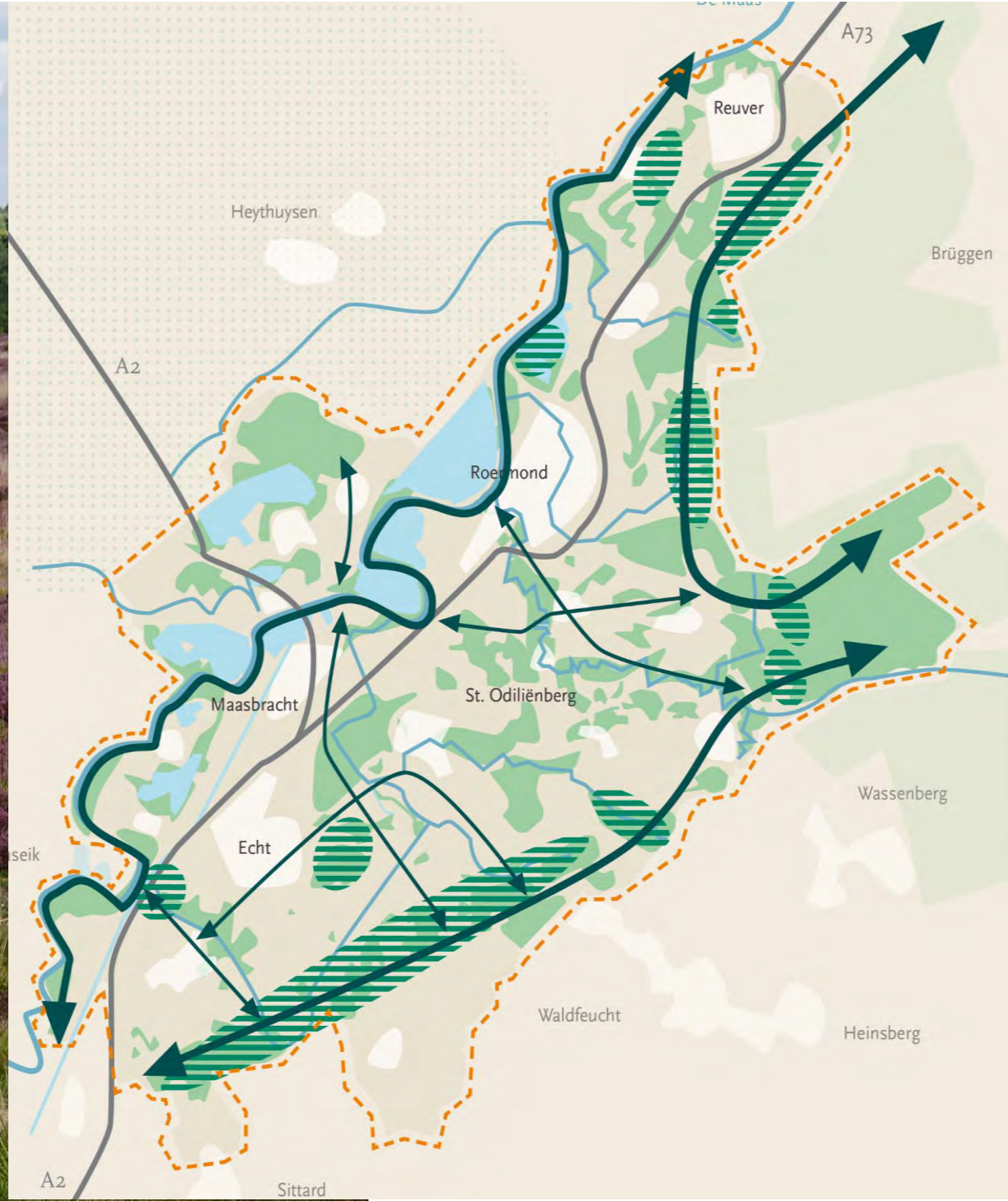
- Verbinden en versterken landschap, natuur en economie
- Betrekken inwoners en bezoekers bij landschap, natuur en erfgoed
- Status gebruiken om subsidies en partners binnen te halen

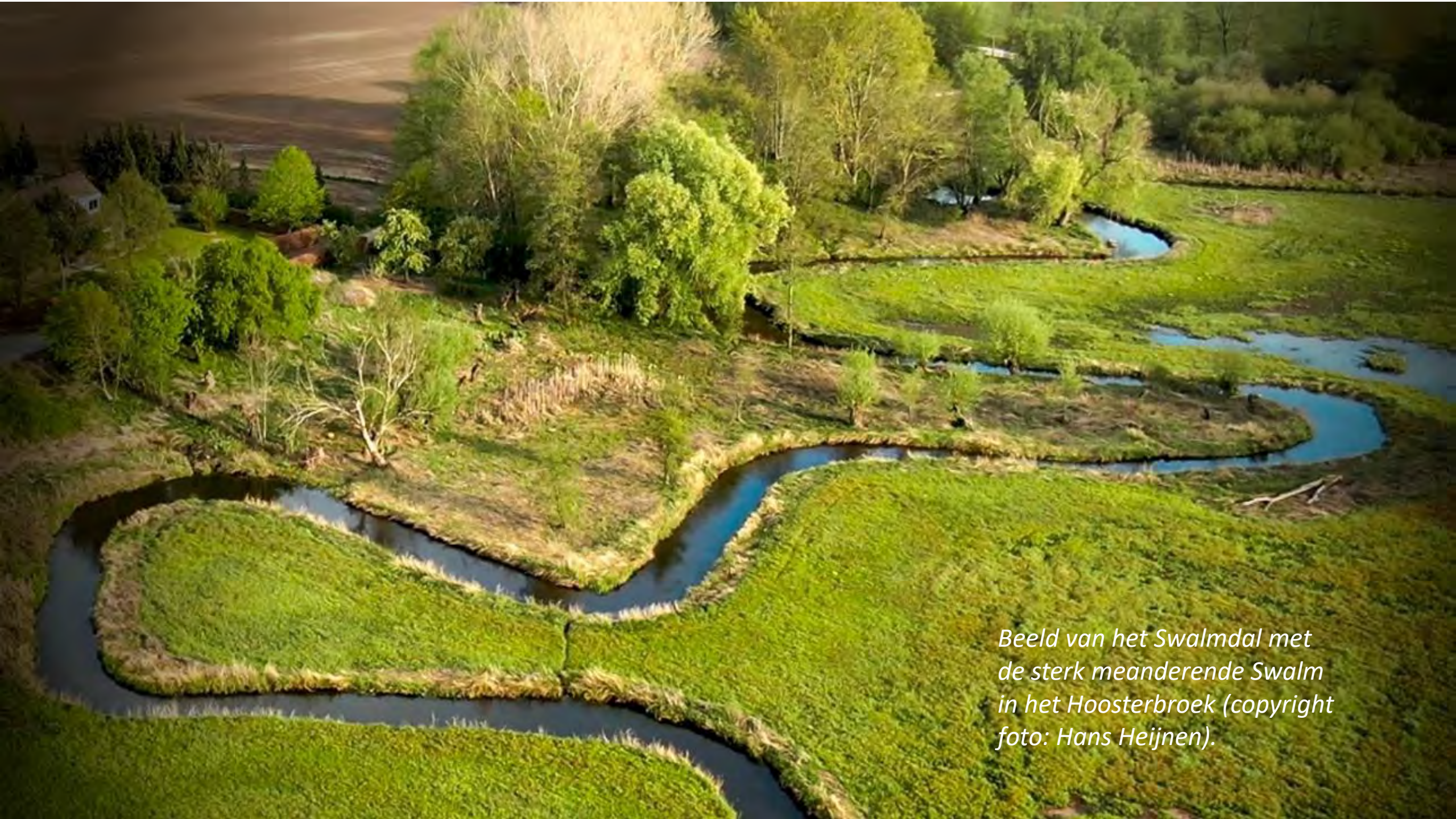

2

Ons land van beken en breuken

Overgang van de Maas over de steilranden naar het hoogterras, een natuurlijke grensoverschrijdende eenheid

Beeld van het Swalmdal met de sterk meanderende Swalm in het Hoosterbroek (copyright foto: Hans Heijnen).

Twee terrasranden: In de verte de overgang naar het Hoogterras met Elmpterwald, terwijl op de voorgrond ter hoogte van het Spickerbroek de overgang van de riviervlakte naar het laagterras zichtbaar is. (copyright foto: Hans Heijnen).

Onze landbouw

- Bepalende rol in het ontstaan van landschap en natuur
- Nog steeds boerenland habitat voor zeldzame soorten
- Grote diversiteit aan agrarisch gebruik
  - Relatief veel kleinschalig en extensieve teelten
  - Soms grootschalige akkerbouw of veehouderijen, soms in clusters van bedrijven
- Agrarisch natuurbeheer via ‘Boeren met natuur’
- Streekeigen producten als asperges, courgettes en bessen

Onze merkidentiteit

Breuklijnen

Soortenrijkdom

Cultuurhistorie

Aanknopingspunten recreatie en beleving

- **Bezinnen**: onthaasten, rust en stilte zoeken, onderdompeling
- **Beleven**: actief recreëren, iets willen zien of doen, buiten bewegen
- **Bestuderen**: kennis vergaren, onderzoek doen, gegevens verzamelen, citizen science

Dit kan in De Meinweg allemaal en ook op verschillende niveaus (in verschillende mate van intensiteit).

3

Waar staan we nu met ons Nationaal Park

2022 -2023 Partners gingen volop aan de slag

Doel 1 januari 2024

- **Ambitie**
- **Organisatie**
- **Geld**
- **Uitvoerings-programma**

Gedragen Ambitiedocument Nationaal Park Nieuwe Stijl

Nationaal Park De Meinweg in transitie

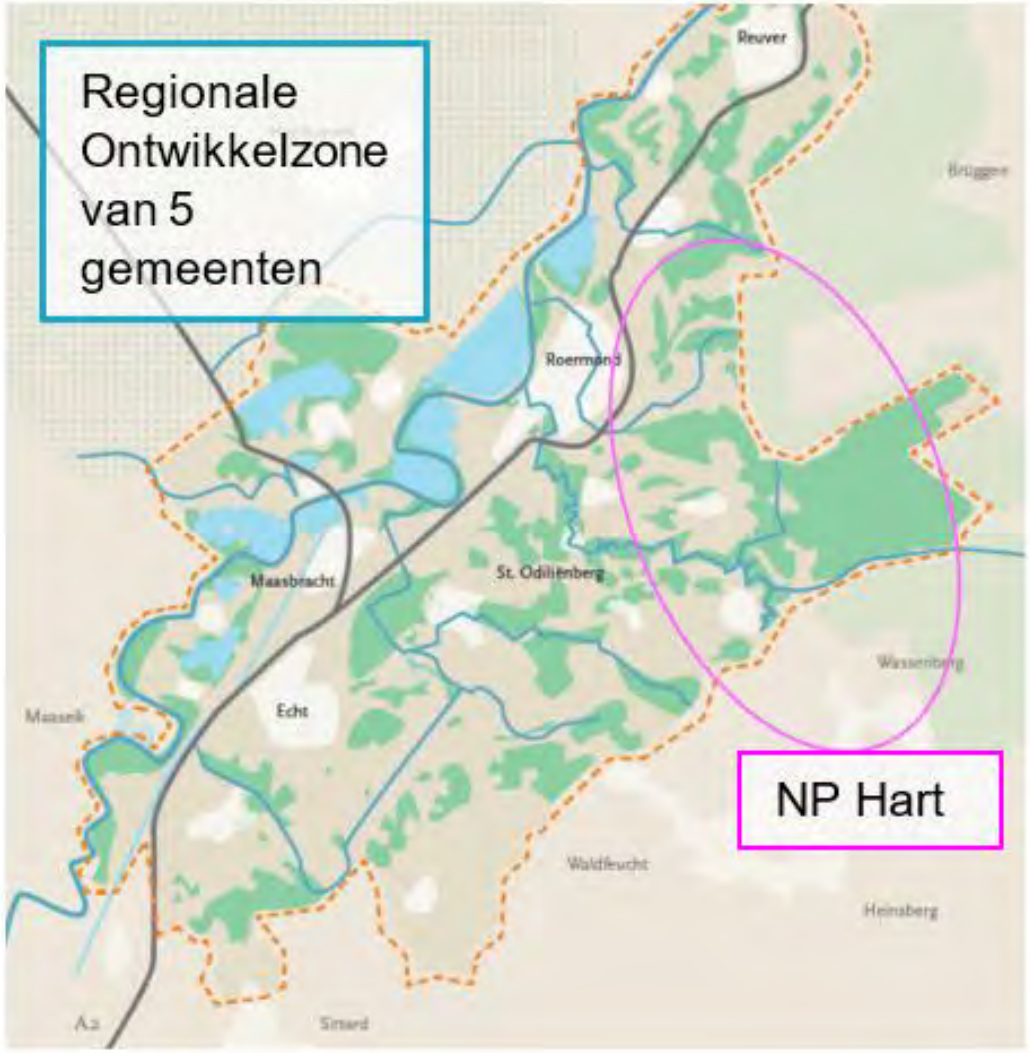
	Natuur en landschap	Eigen verhaal en bezoekers	Draagvlak en Governance
Hoe staan we ervoor	• landschaps-biografie • LESA • transitie-opgaven	•Verbindende verhaal •identiteit •Positionering	•betrekken organisaties en overheden •Betrekken ondernemers
wat willen we bereiken	• ecologische verbindings-zones • zoneringsplan	•Educatieplan •Van bezoeker tot onderzoeker	•biodiversiteit als breder belang
Hoe komen we daar	• landbouw-strategie	•Bezoekers-management	•Natuur onderzoek en Beheer (NOB)
Wat gaan we doen		•Beleving	•governance-model
Wie is verantwoordelijk			

Wij verbinden mensen met Natuur en Landschap
Wij zorgen dat beiden daar beter van worden

NP is		Onze ambitie	Ambities
Een schitterend gebied	1 	Robuuste natuur- en landschapswaarden	
	2 	Topbeleving met basiskwaliteit	
Een vitale gemeenschap	3 	Betrokkenheid bij en kennis van natuur en landschap	
	4 	Omgeving benut kansen dankzij Nationaal Park	
Een sterk merk	5 	Nationaal Park met naam en status.	

Bij onze ambities hoort een groter gebied

- 5 gemeenten vormen samen de Regionale Ontwikkelzone
  - Dit gebied past in het Zoneringsmodel
- Daarbinnen een NP-Hart, van Swalm tot Roer met de meest waardevolle agrarische en natuurlandschappen
- Geen opdracht om agrarisch landschap om te vormen naar natuur
- Wel om het agrarisch landschap mooier en veelzijdiger te maken met breder verdienmodel

Ons Netwerk:
Ondernemers, overheden, eigenaren, vrijwilligers

Nationaal Park De Meinweg in transitie

Gemeenten Roerdalen en Roermond hebben toegezegd voor 2024-2027

- ✓ investering 120.000 euro per jaar

Het Rijk wil 2024 overbruggen en vanaf 2025 partnerafspraken met cofinancieringseisen

- ✓ Toezegging 174.000 euro per jaar

Subsidieaanvraag provincie Limburg ingediend – in behandeling

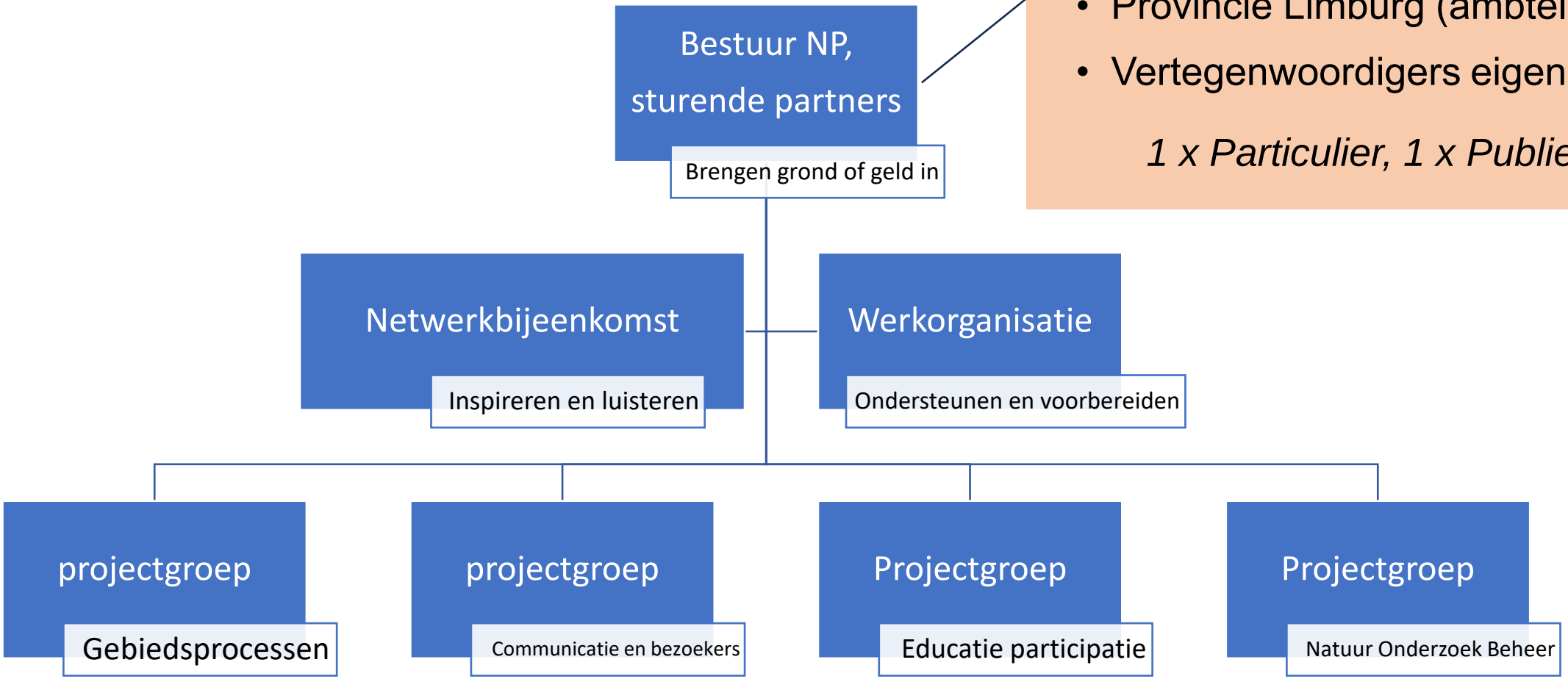
- ✓ Zoals door de raad opgeroepen heeft gesprek plaatsgevonden met gedeputeerde

Daarnaast op zoek naar middelen voor specifieke – fysieke - projecten

Onze Organisatie

- Gemeente Roermond
- Gemeente Roerdalen
- Provincie Limburg (ambtelijk)
- Vertegenwoordigers eigenaren

1 x Particulier, 1 x Publiek

Samenwerking Limburgse Maasterrassen

Op dit moment nog geen grenswijziging Nationaal Park De Meinweg

- eerst laten zien dat de nieuwe constructie werkt
- meer draagvlak nodig bij agrarische eigenaren

Wel aan de slag met onze vijf ambities in het grotere gebied

We voegen toe aan onze naam:

Samenwerking Limburgse Maasterrassen

Dynamisch Uitvoeringsprogramma

In jaarplannen leggen we jaarlijks projecten en resultaten vast

MTB routes buiten kwetsbare natuur

Bewegen en gezondheid

Stijlen en bordjes

Streekproducten

Heggen en Poelen

Gebiedsontwikkeling Asenray Roermond Oost

Onderzoek

Educatie

Haalbaarheid iconische elementen

4

Kansen voor Roermond

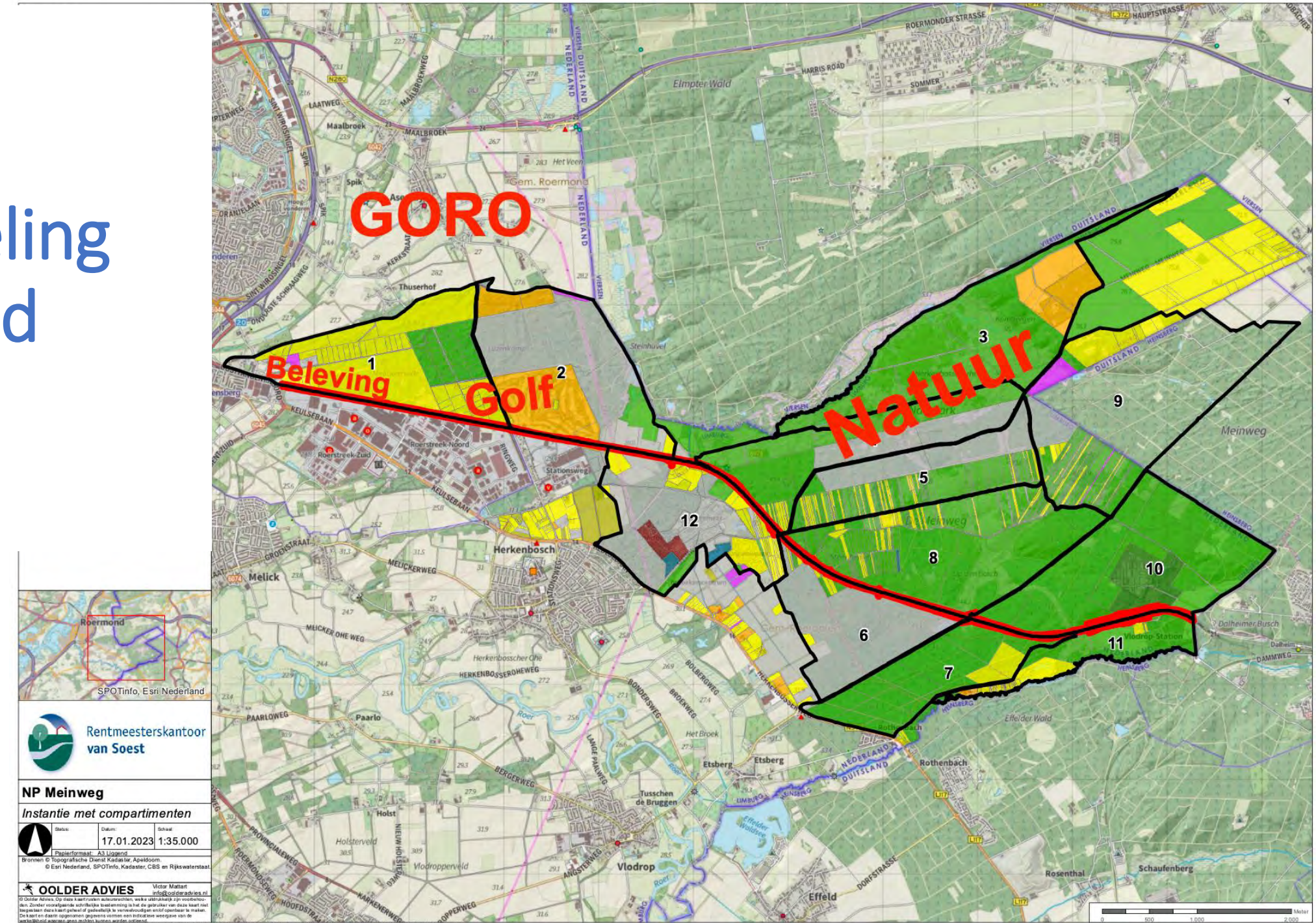
Robuuste landschaps- en natuurwaarden

Wat levert het *Roermond* op

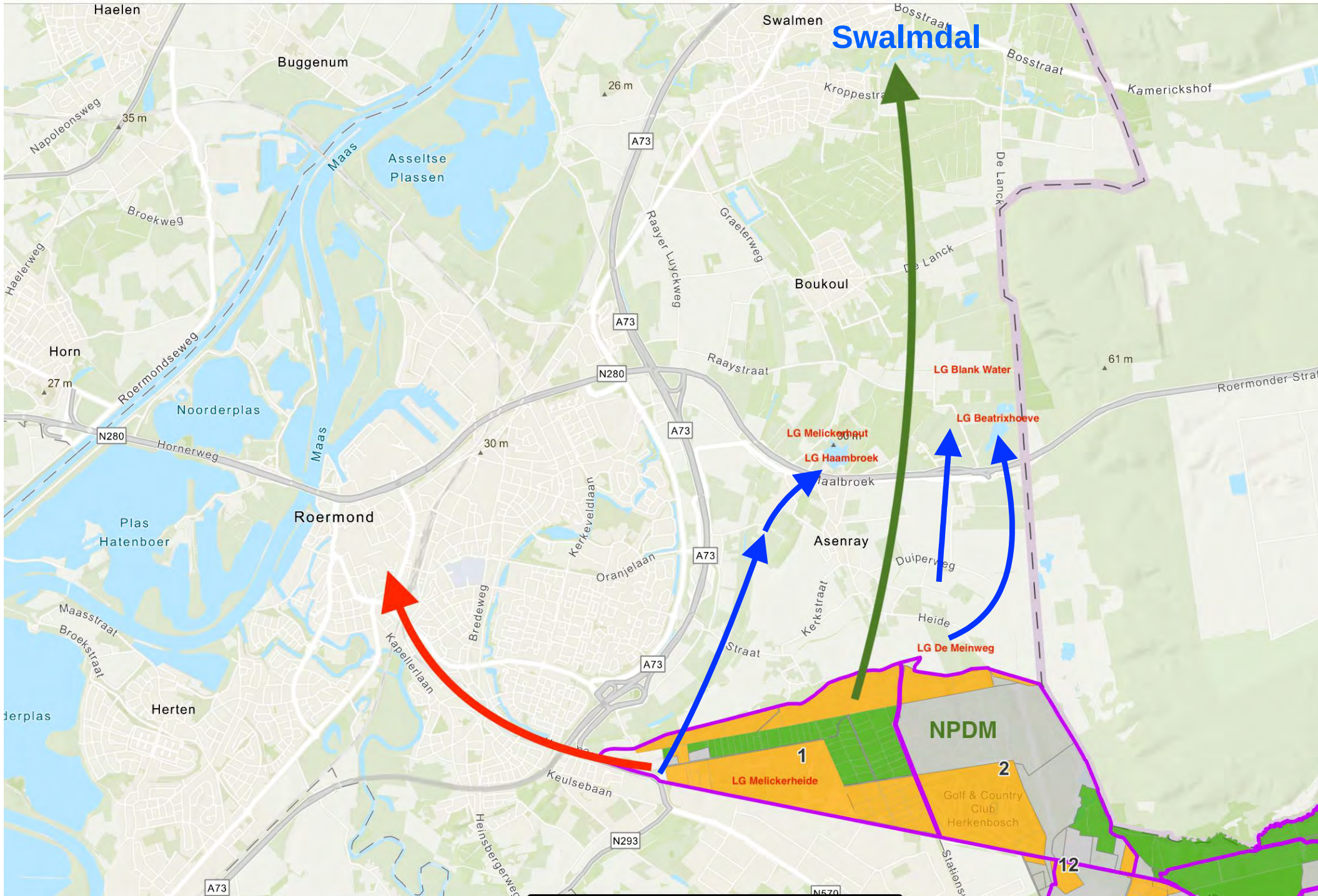
- Signaleren ontwikkelingen en kansen voor gebiedsontwikkeling
- Gebiedsontwikkeling Roermond Oost (GORO)
- Spreiding van bezoekers: goed voor de natuur en goed voor de ondernemer.

Ambitie 1

Gebieds Ontwikkeling Roermond Oost

Gebieds Ontwikkeling Roermond Oost

Werkgroep **GORO**

Wij zijn? een collectief van lokale ondernemers en initiatiefnemers die zich actief inzetten voor gebiedsontwikkeling in Roermond-Oost.

Marc Mooren

Claudine Bours

Stephanie Peters

Pieter van Melick

Louis Cox

Robert Wulms

Brenden Keon

Bart Tegels

Peter van Soest

Werkgroep **GORO**

Wij zijn? een collectief van lokale ondernemers en initiatiefnemers die zich actief inzetten voor gebiedsontwikkeling in Roermond-Oost.

Wat doen wij? Wij werken samen! Met elkaar én met de natuur. We vatten de koe bij de horens en gaan aan de slag met initiatieven die Roermond-Oost op de kaart zetten. Ons motto?

Doen. Leren. Beter doen!

T-94-DLH

Gebieds Ontwikkeling Roermond Oost

Gebiedsontwikkeling Roermond-Oost

'Lokale ambities en initiatieven voor kwaliteitsverbetering van de gezamenlijke leefomgeving'

Werkgroep GORO Claudine Bours |Stephanie Peters| Marc Mooren | Pieter van Melick | Louis Cox | Brenden Keon | Robert Wulms | | Bart Tegels | Peter van Soest

Onze **Ambitie**

Met initiatieven die zich richten op het versterken van de natuur en de beleving van het landschap, agrarische en (bedrijfs)economische structuurversterking, recreatieve ontsluiting en leisure, dragen we bij aan de ontwikkeling van een aantrekkelijk, dynamisch en vitaal Roermond-Oost voor alle belanghebbenden (grondeigenaren, ondernemers, inwoners, (lokale) organisaties, overheden, instellingen en bezoekers). Daarnaast willen we een bijdrage leveren aan de invulling van de versterking en de uitbreidings-ambitie van Nationaal Park De Meinweg.

Hoe?

Wij richten ons op 3 hoofdthema’s

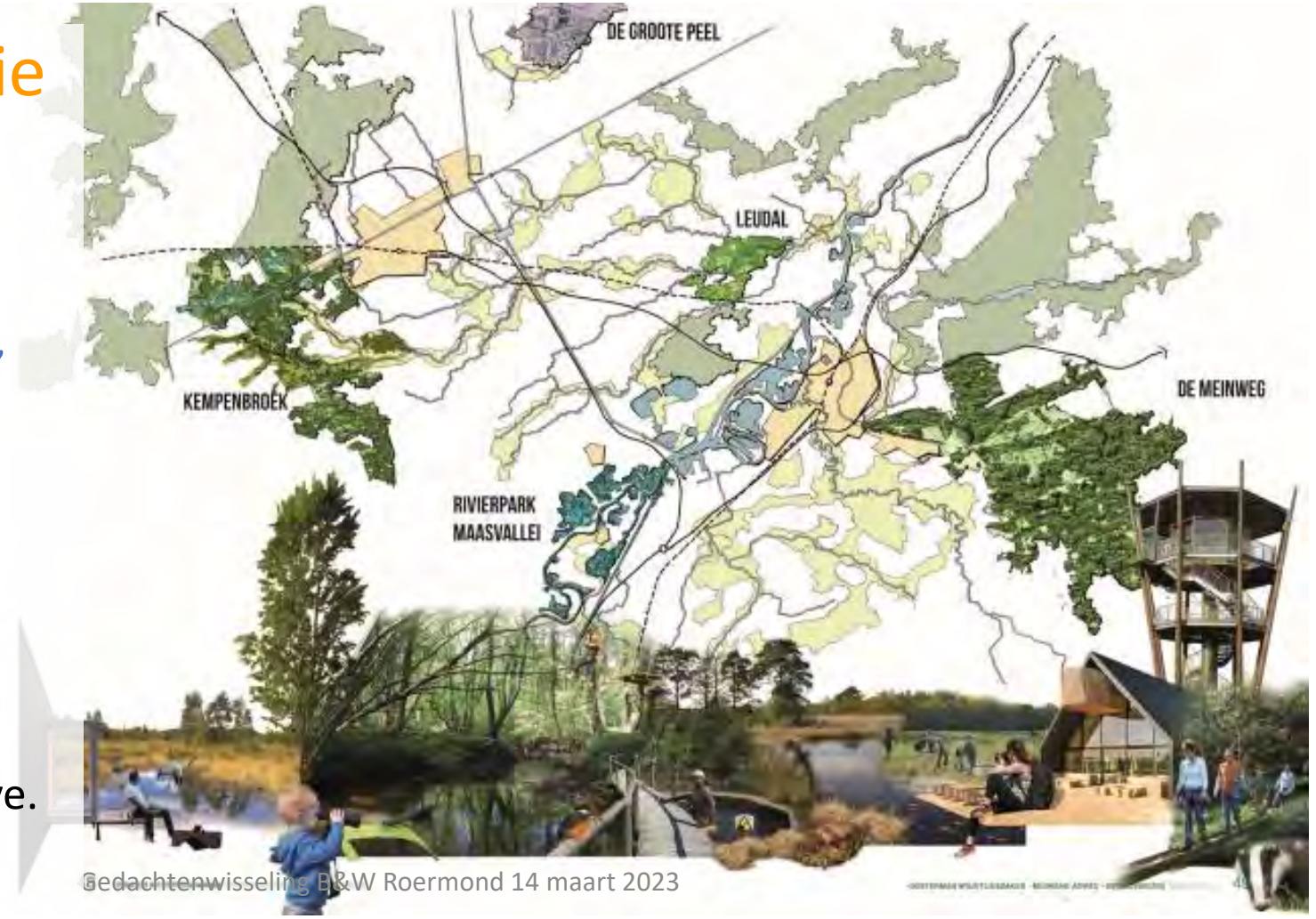

Basiskwaliteit met topbeleving

Wat levert het *Roermond* op

Toerisme en Recreatie

- Toeristisch profiel Roermond compleet
  - Waterrecreatie,
  - Monumentale Binnenstad,
  - Shopping,
  - Nationaal Park / Natuur.
- Bereikbaarheid van ons buitengebied.
- Impuls Roermondse ‘Groene IJzeren Rijn’.
- Kansen voor versterking Big Five.

Ambitie 2

Betrokkenheid en kennis
Landschap en Natuur

Wat levert het *Roermond* op

- Kinderen van Roermond komen vaker in het Nationaal Park.
- Ondernemers worden opgeleid tot gastheren van het landschap.
- Ouderen worden betrokken.
- Meer kennis over ons landschap en natuur – Onderzoeksprogramma NHGL

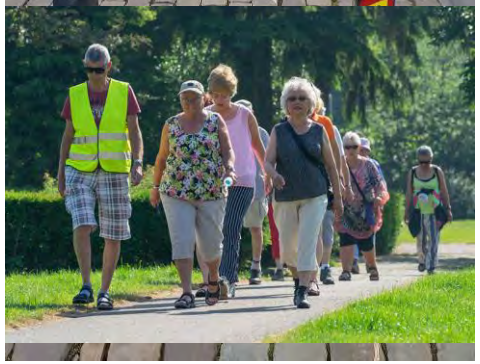

Ambitie 3

Omgeving benut kansen van NP

Wat levert het *Roermond* op

Economisch draagvlak dorpen

- Extra bezoekers houdt voorzieningen overeind.
- Ondernemers profiteren met hun bedrijf van de status NP.
- NP organisatie faciliteert initiatieven van inwoners en ondernemers.

Positieve Gezondheid

- Bewegen en recreëren in natuur en landschap op 15 min van de woonomgeving.

Ambitie 4

Nationaal Park (NP)
met naam en status

Wat levert het *Roermond* op

- Roermond is onderdeel van topcollectie natuur in Nederland.
- Woon- en leefkwaliteit omhoog.
- Financiering vanuit Rijk en Provincie.
- Mogelijke sponsoring en partnerschap van bedrijven en instellingen.

Ambitie 5

Dank voor uw aandacht!

Vragen?

Suggesties?